

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально-науковий інститут охорони здоров'я
Кафедра здоров'я людини і фізичної реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи
_____ О. А. Лагоднюк

“ _____ ” _____ 2018 р.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

08-02-09

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КІНЕЗОТЕРАПІЯ

**Program of the Discipline
KINESHOTHERAPY**

спеціальність
specialty

галузь знань
branch of knowledge

227 Фізична терапія, ерготерапія
227 PHYSICAL THERAPY,
ERGOTHERAPY

22 Охорона здоров'я
22 Health care

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Рівне – 2018

Робоча програма "Кінезотерапія" для студентів, які навчаються за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія. Рівне: НУВГП, 2018. – 12 с.

Розробник: Нагорна О. Б. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри здоров'я людини і фізичної реабілітації.

Протокол від «27» серпня 2018 року № 1.

Завідувач кафедри: _____ Н.С. Нестерчук
(підпис) (ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія.

Протокол від «06» вересня 2018 року № 7.

Голова науково-методичної комісії _____ І. М. Григус
(підпис) (ініціали та прізвище)

Національний університет
водного господарства
та природокористування

© _____, 2018 рік

© _____, 2018 рік

ВСТУП

Програма обов'язкової (нормативної) навчальної дисципліни «Кінезотерапія» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення основних принципів використання допоміжних технічних засобів у процесі фізичної реабілітації осіб з моторними та сенсорними обмеженнями.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Кінезотерапія» є складовою частиною циклу дисциплін професійної та практичної підготовки для студентів за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія». Вивчення курсу передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із суміжних курсів – анатомія людини, фізіологія людини, фізична реабілітація в неврології, фізична реабілітація в травматології, цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях, лабораторних заняттях, самостійної роботи та виконання поставлених задач.

Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Національний університет
фізичного виховання
та спорту України

Анотація

Метою викладання навчальної дисципліни «Кінезотерапія» є формування у студентів навичок застосування засобів кінетотерапії у процесі фізичної реабілітації хворих із захворюваннями органів чуття, опорно-рухового апарату, неврологічних захворювань. Завдання вивчення дисципліни передбачає ознайомлення студентів із видами вправ, механотерапевтичних засобів, які застосовуються при порушеннях моторики; принципами проведення занять з ЛФК та кінезотерапії; правилами супроводу осіб з особливими потребами.

Ключові слова: фізична терапія, моторні порушення, функціональний стан хворого, ефективність програми.

Annotation

The purpose of teaching the discipline "Kinesiotherapy" is to create skills for the students to use kinetic therapy in the process of physical rehabilitation of patients with diseases of the sensory organs, musculoskeletal system, neurological diseases. The task of studying the discipline involves familiarizing students with the types of exercises, mechanotherapeutic agents that are used in motor disorders; principles of exercises with exercise therapy and kinesiotherapy; rules for escorting people with special needs.

Key words: physical therapy, motor disorders, functional state of the patient, effectiveness of the program.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань <u>22 Охорона здоров'я</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Спеціальність <u>227 Фізична терапія, ерготерапія</u>		
Модулів: 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів: 1		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин - Денна: 90 год. Заочна: - год.		4-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3	Рівень вищої освіти: <u>Бакалаврський</u>	Лекції	
		12 год.	–
		Лабораторні	
		24 год.	–
		Самостійна робота	
		54 год.	–
Індивідуальні завдання: -			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 40%.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни – ознайомити студентів з методом лікування за допомогою дозованих рухів, оволодіння студентами знань про механізми формування руху і причини його порушення.

Одне з головних завдань “Кінезіотерапії” – навчити майбутнього спеціаліста інтегрувати знання, одержані в суміжних курсах і окремих методиках, знаходити шляхи реалізації цих знань в практичній діяльності.

Вивчення всіх розділів курсу проходить через призму потреб практики реабілітаційних центрів, спеціальних закладів – найбільш вірогідних місць роботи майбутніх спеціалістів.

В процесі вивчення курсу “Кінезіотерапії” відбувається знайомство слухачів з передовим досвідом роботи спеціалістів в даній галузі.

В ході вивчення курсу у майбутніх спеціалістів формується чіткі уявлення про багатобразні рухи та їх вплив на організм людини в процесі відновного лікування.

Студенти повинні знати:

- завдання, форми, засоби, методи кінезіотерапії;
- механізми лікувальної дії фізичних вправ на організм людини;
- методологію застосування кінезіотерапії в педіатрії, невралгії, травматології, ортопедії, геронтології;
- пасивні та активні методи лікування засобами кінетотерапії;
- режими рухової активності;
- методологію гідрокінезіотерапії як одну з форм проведення кінезіотерапії.

Студенти повинні вміти:

- проводити дослідження фізичного розвитку та опорно-рухового апарату;
- проводити оцінку фізичного розвитку;
- виконувати пасивні, пасивно-активні, активно-пасивні вправи, вправи на розтягування і розслаблення;
- планувати та вести облік лікувального впливу фізичних вправ;
- будувати програму гідрокінезіотерапії як засобу кінезіотерапії.

1. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Особливості застосування кінезіотерапії.

Тема 1. Поняття кінезіотерапії.

Визначення поняття «кінезіотерапія». Завдання кінезіотерапії. Принципи кінезіотерапії.

Тема 2. Механізми лікувальної дії фізичних вправ на організм людини.

Характеристика та лікувальна дія ЛФК як одного з основних засобів кінезіотерапії. Вплив ЛФК на системи організму. Загальні вимоги до

програмування занять з кінезотерапії. Методи дослідження ефективності ЛФК. Етапи медичного контролю.

Тема 3. Форми і методи проведення кінезотерапії.

Форми лікувальної фізичної культури. Класифікація вправ. Методи проведення лікувальної гімнастики в аспекті кінезотерапії. Рухові режими. Режими навантаження в залежності від періодів програми кінезотерапії. Покази і протипокази до проведення кінезотерапії у різні періоди програми.

Особливості щадного режиму у вступному періоді кінезотерапії. Щадно-тренуючий режим функціональної частини програми кінезотерапії. Тренуючий режим заключної частини програми кінезотерапії..

Тема 4. Гідрокінезотерапія як засіб кінезотерапії. Вплив води на організм людини. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування гідрокінезотерапії. Контроль ефективності гідрокінезотерапії. Принципи проведення лікувального плавання. Загартовуючі процедури. Їх характеристика.

Тема 5. Застосування кінезотерапії для осіб різних вікових категорій.

Вплив фізичних вправ на дитячий організм. Дозування фізичного навантаження кінезотерапії при роботі з дітьми. Кінезотерапія в геронтології.

Тема 6. Кінезотерапія в неврології. Принципи проведення пасивних, активних вправ. Формування рухових функцій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Особливості застосування кінезотерапії												
Тема 1. Поняття кінезотерапії.		2		2		6						
Тема 2. Механізми лікувальної дії фізичних вправ на організм людини.		2		2		8						
Тема 3. Авторські програми кінезотерапії.		2		2		6						
Тема 4. Гідрокінезотерапія як засіб кінезотерапії.		2		2		6						
Тема 5. Застосування		2		2		6						

кінезотерапії для осіб різних вікових категорій.												
Тема 6. Кінезотерапія в неврології.		2	2	6								
Разом за змістовим модулем 1	90	12	24	54								

5. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1	Поняття кінезотерапії.	2	-
2	Форми і методи проведення кінезотерапії. Методологія проведення ЛФК	2	-
3	Механізми лікувальної дії фізичних вправ на організм людини.	2	-
4	Клініко-фізіологічне обґрунтування пасивних, активних методів кінезотерапії.	2	-
5	Авторські програми кінезотерапії.	2	-
6	Кінезотерапія за методикою Петьо. Кондуктивна педагогіка.	2	-
7	Бобат-терапія у відновному лікуванні осіб з порушенням рухових функцій	2	-
8	Гідрокінезотерапія як засіб кінезотерапії.	2	-
9	Застосування кінезотерапії для осіб різних вікових категорій.	2	-
10	Ходьба як вид лікування (терренне лікування)	2	-
11	Кінезотерапія в неврології.	2	-
12	Принципи формування рухових функцій. Рухові дії як предмет навчання.	2	-
	Разом	24	-

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Застосування активних та пасивних методів лікування методів лікування. Правила проведення активних вправ. Клініко-фізіологічне обґрунтування пасивних методів лікування. Правила проведення пасивних вправ.	5	-
2	Дозування навантаження засобами ЛФК.	5	-
3	Клініко-фізіологічне обґрунтування лікувальної ходьби. Спеціальні маршрути дозованої ходьби. Періоди програми реабілітації, в яких застосовують теренкур. Захворювання, які лікуються за допомогою теренкуру.	5	-
4	Симтоматика рухових порушень при ураженні нервової системи.	5	-
5	Етапи розвитку дитини. Характеристика фізичної та психічної сфер дитини. Вікові кризи.	5	-
6	Лікувальна гімнастика для дітей до року. Гімнастика для дітей від 1 року до 3 років. Гімнастика для дітей дошкільного віку. Гімнастика для дітей шкільного віку. Гімнастика для дітей 7-10 років. Гімнастика для дітей 10-14 років.	5	-
7	Оцінка фізичного розвитку. Основні параметри фізичного розвитку. Методи оцінювання фізичного розвитку. Види витривалості. Ростовагові характеристики і пропорції тіла. Постава людини.	5	-
8	Дослідження опорно-рухового апарату. Методи вимірювання основних життєвих показників. Фактори, які можуть впливати на життєві показники. Принципи і методи обстеження опорно-рухового апарату. Основні положення обстеження амплітуди руху. Обстеження м'язової системи. Функціональне обстеження постави і ходи. Визначення рухових проблем.	5	-
9	Функціональні обстеження. Класифікація тестів обстеження. Дихальні проби. Проби з навантаженням	5	-
10	Періоди програми кінезотерапії. Рухові режими.	5	-

	Режими навантаження в залежності від періодів програми кінезотерапії. Покази і протипокази до проведення кінезотерапії у різні періоди програми. Особливості щадного режиму у вступному періоді кінезотерапії. Щадно-тренуючий режим функціональної частини програми кінезотерапії. Тренуючий режим заключної частини програми кінезотерапії.		
9	Механотерапія. Класифікація механотерапевтичних апаратів. Розвиток механотерапії. Особливості розвитку механотерапії в 70-х роках 20 ст. Групи апаратної механотерапії. Маятникові апарати. Апарати блокового типу. Апарати, що діють за принципом важеля. Основні показання і протипоказання до застосування механотерапії. Періоди механотерапії.	5	-
10	Войта-терапія	4	-
11	Методика кінезотерапії Козьявкіна.	5	-
Разом		54	-

Підсумком самостійної роботи над вивченням дисципліни є: складання студентом програми фізичної реабілітації із застосуванням засобів та методів кінезотерапії при різних захворюваннях.

Також:

1. Проаналізувати роботу відділення реабілітації міської лікарні.
2. Відвідати заняття з ЛФК при різних захворюваннях.
3. Підготувати презентацію за темою дисципліни.

7. Методи навчання

1. Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни:

- навчальні заняття;
- самостійна робота студентів;
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
- контрольні заходи.

2. Види навчальної роботи студентів:

- лекція;
- лабораторне заняття;
- консультація.

8. Методи контролю

1. Індивідуальне усне поточне опитування.
2. Вирішення типових задач.
3. Письмовий теоретичний контроль.
4. Індивідуальний контроль практичних дій та отриманих результатів.

5. Модульний контроль.

6. Іспит.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий екзамен	Сума
Змістовий модуль №1							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
10	10	10	10	10	10		

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно, з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій.
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (НКНМЗД).
3. Нормативні документи ВООЗ України.
4. Наочні посібники та відеофільми.
5. Матеріальні засоби навчання техніко-тактичних дій, комп'ютерне забезпечення.

12. Рекомендована література

Базова

1. Богдановська Н.В. Фізична реабілітація хворих різних нозологічних форм: навч. посіб. для студ. ф-ту фіз. виховання спец. "Фізична реабілітація" / Н.В. Богдановська, І.В. Кальонова; Держ. вищ. навч. закл. "Запоріж. нац. ун-т" М-ва освіти і науки, молоді та спорту України. – Запоріжжя: [б. в.], 2011. – 313 с.
2. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підруч. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / В. М. Мухін. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Олімпійська література, 2009. – 486 с.
3. Макарова Е. В. Фізична реабілітація в загальній структурі адаптації студентів із інвалідністю: [монографія] / Е. В. Макарова, – К.: Університет "Україна", 2012. – 364 с.

Допоміжна

1. Вовканич А. С. Вступ у фізичну реабілітацію / А. С. Вовканич, – Львів: Українські технології, 2008. – 200 с.
2. Левченко В. А. Актуальні питання фізичної реабілітації: монографія / В. А. Левченко. Прикарпатський національний ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2007. – 604 с.: іл. – Бібліогр.: с. 595-602.
3. Назар П.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими з елементами фізичної реабілітації: Навч. посіб. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту. – К.: Олімпійська література, 2007. – 239 с.

Допоміжна

1. Алексанянц Г.Д. Спортивная морфология : Учеб.пособие / Г. Д. Алексанянц, В. В. Абушкевич, Д. Б. Техас, А. М. Жиленко, И. Н. Ананьев, Т. Г. Гричанова. – М.: Советский спорт, 2005. – 92 с.
2. Башкин И. Н. Современные подходы к развитию физической реабилитации/ И. Н. Башкин, В. Н. Мухин, В. А. Сорокин // Тезисы IX межд. науч. конгресса «Олимпийский спорт и спорт для всех». – К.: Олимпийская литература, 2005. – С. 763.
3. Булич Е.Г. Здоровье человека: Биологическая основа жизнедеятельности и двигательная активность в стимуляции / Е. Г. Булич, И. В. Мурахов. – К.: Олимп. литература, 2003. – 424 с.
4. Буш-Остерманн Э. Гимнастика для позвоночника / Пер. с нем. В. Малахова. – М.: Олимпия Пресс, 2005. – 56 с.
5. Верхало Ю.Н. Тренажеры и устройства для восстановления здоровья и рекреации инвалидов. – М.: Советский спорт, 2004. – 536 с.
6. Епифанов В. А. Лечебная физкультура и врачебный контроль : [Учебник для вузов] / В. А. Епифанов, Г. Л. Апанасенко. – М. : Медицина, 1990. – 368 с.
7. Комплексная реабилитация в профилактике больных и инвалидов : Учеб. пособие / под. ред. С. П. Евсеева. – М.: Советский спорт, 2001. – 320 с.
8. Лисовский В. А. Комплексная профилактика заболеваний и реабилитация больных и инвалидов : Учебн. пособие / Под редакцией проф. С. П. Евсеева. – 2-е изд., стереотип. – М.: Советский спорт, 2004. – 320 с.
9. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В. М. Мухін. – К.: Олімпійська література, 2005. – 472 с.
10. Неумывакин И. П. Резервные возможности организма. Дыхание.

Сознание. Мифы и реальность / И. П. Неумывакин, Л. С. Неумывакина. – СПб.: Издательство ДИЛЯ, 2009. – 336 с.

11. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 248 с.

12. Попов С. Н. Физическая реабилитация : [Учебник для вузов] / С. Н. Попов.– Ростов-на-Дону: Феникс, 2005. – 605 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Мухін В. М. Фізична реабілітація підручник / В. М. Мухін. – 3-тє вид., перероблене та доповн. – К. : олімп. Л-ра, 2010. – 488 с. Режим електронного доступу: ddpu.drohobych.net/departments/ffv/structure/zl_ta_fr/muhin

2. Порада А. М. Основи фізичної реабілітації : навч. посібник / А. М. Порада, О. В. Солодовник, Н. Є. Прокопчук. – К. : Медицина, 2006. – 248 с. Режим електронного доступу: ddpu.drohobych.net/departments/ffv/wp.

3. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації : навч. посібник / Язловецький В. С., Верич Г. Е., Мухін В. М. – Кіровоград : РВВ КДПУ імені Володимира Винниченка, 2004. – 238 с. Режим електронного доступу: vo.ukraine.edu.ua/mod/resource/view.php?id=43195

Національний університет
водного господарства
та природокористування